

MARIEHAMNS ENERGI

KUNDTIDNING nr 12

Så väljer du rätt
nätтарiff

Livet som elmontör

Personalen utvecklar Mariehamns Energi

Välkommen till ännu ett nummer av Mariehamns Energis kundtidning!

Det har varit ett mycket händelserikt halvår sedan vårt förra nummer. Säkerhetsfrågor har fått ett ökat fokus, och Mariehamns Energi Ab har genomfört flera åtgärder för att stärka skalskyddet och förbättra vår förmåga att hantera IT-hot.

– Vi fortsätter vårt arbete med att bli mer kundfokuserade och proces-sorienterade. Den senaste verksamhetsmätningen visar en betydande förbättring, från 300 poäng år 2022 till 500 poäng, där 1 000 poäng är max. Vår senaste NKI-mätning (NöjdKundIndex) ligger på 63,7 poäng (av maximalt 100), och nästa mätning sker våren 2025. Leveransmätningarna visar också starka resultat: fjärrvärmeanslutningar har fått 4,4 av max 5,0 poäng och elnätsanslutningar 4,8 av max 5,0.

Vårt kontinuerliga förbättringsarbete enligt VU-modellen fortsätter med oförminskad styrka. Hittills har vi genomfört tre medarbetarseminarier där cirka 20 VU-grupper har presenterat sina resultat och lärdomar. En artikel i detta nummer beskriver VU-arbetet närmare, och en annan artikel fokuserar på en VU-grupps framgång med att sänka framledningstemperaturen i fjärrvärmenätet från 75 till 70 grader, vilket har minskat ledningsförlusterna med 5 procent.

– Vi har också tagit fram en långsiktig plan för elnätet, som är i stort behov av uppgraderingar för att möta nya behov samt snabbare byte av gamla kablar, nätstationer och transformatorer. En artikel i tidningen beskriver hur det är att jobba som elmontör i vårt bolag.

– Vi har genomfört en fullständig översyn av elnätstarifferna för att bättre spegla nättjänst-tarifferna som vi betalar till Kraftnät Åland. Detta innebär bland annat en större skillnad i prissättningen mellan höglasttid och låglasttid samt minskade kostnader för toppeffektavgifter. I tidningen kan du läsa mer om våra olika tariffer och hur man kan tänka när man väljer tariff.

Trevlig läsning,
Robert Kjellberg
Vd, Mariehamns Energi

 är Mariehamns Energis kundtidning.

Ansvarig utgivare: Robert Kjellberg

Text och form: April Kommunikation

Foto: Therese Andersson

Tryck: Mtryck

Juni 2024

En gång i halvåret samlas hela personalen i Mariehamns Energi för ett medarbetarseminarium, där fokus ligger på att utveckla verksamheten.

Hela personalen hjälper till att utveckla verksamheten

Att inkludera hela personalen i arbetet med att förbättra Mariehamns Energi har redan börjat ge resultat. När personalen samlades under en heldag i februari kunde man peka på flera stora framsteg inom ett antal områden.

– Ni har verkligen åstadkommit något helt fantastiskt, sade vd Robert Kjellberg när dagen skulle sammanfattas.

Det är i sig inget unikt att arbeta med verksamhetsutveckling där hela personalen är involverad. Robert Kjellberg säger att storföretag som Volvo och ABB under 20, 30 års tid varit bra på just detta.

– Men så vitt jag vet finns det inget företag på Åland som jobbar med verksamhetsutveckling på ett så här systematiskt sätt, förutom Mariehamns Energi då.

Det så kallade VU-arbetet inom Mariehamns Energi drivs genom att personalen är indelad i mindre grupper. Dessa grupper träffas en gång varannan vecka, där de arbetar med någon eller några frågor, som man gemensamt kommit fram till är viktiga för att utveckla bolaget.

Mariehamns energi har sedan ett medarbetarseminarium en gång i halvåret, där alla VU-grupper dels presenterar vad de gjort under de gångna sex månaderna, dels sätter upp nya mål för det kommande halvåret.

– Syftet med det här arbetet är dels att åstadkomma tydliga verksamhetsförbättringar, dels skapa en struktur som möjliggör kontinuitet vid ledarskiftet. Ofta ser det ju ut så här i företag, säger Robert och pekar på en bild med pilar som pekar åt precis alla håll. Han fortsätter:

– Vi försöker fokusera på några få saker och kraftsamla kring dessa.

Höjdpunkten under vårens medarbetarseminarium är när de olika VU-grupperna presenterar sitt arbete det gångna halvåret. Den grupp som Kent Lindholm ingår i hade fått i uppdrag att titta på en flytt av elmontörerna från Tekniska verkens fastighet till de gemensamma lokalerna på Neptunigatan.

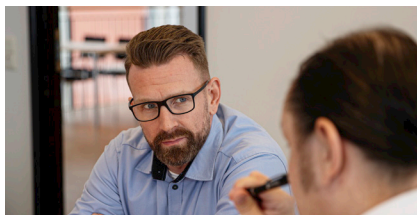
– Men vårt arbete kom fort att handla om mycket mer än så. Det blev inte bara några montörer som skulle flyttas, utan verkstaden, sociala utrymmen, parkeringar, lager och så vidare.

Arbetet har resulterat i att man tagit fram förslag på situationsplaner och planritningar för bland annat en ombyggd matsal samt ett nytt lager och en ny verkstad för montörerna.

”Så vitt jag vet finns det inget företag på Åland som jobbar med verksamhetsutveckling på ett så här systematiskt sätt”

En annan grupp berättar om sitt arbete med att förbereda en eventuell flytt av den panncentral som finns på Fabrikgatan till kraftverksområdet. Stefan Skogberg, produktionschef på Mariehamns Energi, berättar om bakgrunden till arbetet.

– Det finns ju planer på att bygga en tredje biopanna för fjärrvärme på Fabrikgatan, och då får inte panncentralen som ligger på den aktuella tomten längre plats, utan måste flyttas. Vi har gjort allt det teoretiska arbetet för att

Under det medarbetarseminarium som hölls i februari kom det fram mängder med exempel på hur verksamheten har förbättrats det senaste halvåret.

förbereda en flytt, men innan bolaget har fått klartecken att bygga en ny biopanna på tomten på Fabrikgatan vet vi inte med säkerhet om panncentralen ska flyttas eller inte. Men om det faller väl ut med planerna på att bygga en ny biopanna vet vi nu vad som krävs för att flytta panncentralen.

Långt ifrån allt VU-arbete handlar om stora byggprojekt, utan de flesta grupper har ägnat sig åt att analysera och förbättra olika interna processer. Som hur personalen rapporterar sin arbetstid, om det går att samordna de så kallade underhållsmoduler man använder i bolaget och hur man jobbar med sin externa kommunikation, riktad mot både privat- och företagskunder.

– Här har vi försökt öka vår synlighet samt träffa våra större kunder. Vi har tagit fram så kallade gatupratat, återupplivat kundtidningen, piffat upp vår företagspresentation, tagit fram ett förslag till en skylt på ackumulatortanken samt varit mer aktiva på vårt Facebook-konto, säger Linus Dolke.

En grupp har dessutom arbetat med att förbättra den automatiserade övervakningen av fjärrvärmenätet – ett arbete som beskrivs närmare i en skild artikel.

När samtliga grupper presenterat sitt arbete konstaterar en nöjd vd att man tillsammans åstadkommit väldigt mycket de senaste sex månaderna. Robert fortsätter sedan med att presentera hela bolagets vision, samt vad man vill åstadkomma det kommande året.

– Vi vill vara ett framtidens företag med fokus på hållbarhet. Vi ska vara kundfokuserade samt upplevas som ett bolag som jobbar med ständiga förbättringar och ligger i framkant vad gäller ny teknik. Vår vision är att leverera samhällsnytta i form av el och fjärrvärme, säger han och fortsätter:

– Det kommande året ska vi fortsätta att fokusera på våra kunder och på våra egna processer. Vi behöver förbättra både vår kommunikation, mätvärdesinsamling och fakturering. Kunderna tycker att våra fakturor är jättesvåra att förstå, så vi måste göra något åt det. Vi behöver också lyfta vår webbsida, där det ska bli lättare för kunderna att följa med i sin förbrukning. Och så måste vi fortsätta jobba med digitalisering och en harmonisering av hur vi gör saker, där vi ju tidigare bestod av två helt skilda bolag. 🅔

”Vi vill vara ett framtidens företag med fokus på hållbarhet. Vi ska vara kundfokuserade samt upplevas som ett bolag som jobbar med ständiga förbättringar och ligger i framkant vad gäller ny teknik. Vår vision är att leverera samhällsnytta i form av el och fjärrvärme”

”Att vi nu sänkt temperaturen i nätet gör att vi under stora delar av året minskar värmeförlusten med 5 procent, vilket gör att vi kan minska vår energiförbrukning med ungefär 400 megawattimmar per år. Det motsvarar årsförbrukningen för 16 egnahemshus.”

–TORSTEN FREDRIKSSON

Både teori och praktik gör fjärrvärmens effektivare

Det arbete som gjorts med fjärrvärmesystemet det senaste året är ett bra exempel på att förbättringar kan genomföras både genom teori och praktik. Genom gammalt hederligt svetsarbete har man lyckats göra det säkrare för personalen, och genom något mer komplicerade uträkningar har man lyckats spara in energi motsvarande årsförbrukningen för ett femtontal egnahemshus.

Sedan några år har Mariehamns Energi gått in för en automatiserad övervakning av delar av fjärrvärmesystemet. Med hjälp av utrustning från en svensk leverantör får man ett larm om vattennivån i någon av de många ventilkammare som finns utspridda över stan stiger, antingen på grund av att det rinner ner regnvatten från gatunivå eller att ledningarna sprungit läck.

– Vatten och stål är ingen bra kombination, så vi måste hålla koll på om dessa brunnar fylls med vatten och, om det händer, åka ut och läns-pumpa. Tidigare har Dan Björklund som jobbar med det här haft det i huvudet vilka brunnar vi måste kontrollera efter att det kommit mycket regn. Men för att automatisera det förebyggande

underhållsarbetet har vi installerat nivåövervakningsutrustning, som larmar om det blir höga vattennivåer i dessa kammare, säger Torsten Fredriksson, fjärrvärmechef på Mariehamns Energi.

Men även om utrustningen för den automatiserade övervakningen har fungerat bra, upptäckte man snabbt ett problem: själva utrustningen var konstruerad för att monteras fast nere i dessa brunnar. Så varje gång batterierna ska bytas ut eller något annat ska fixas med utrustningen, måste personalen från Mariehamns Energi klättra ner i brunnarna och göra arbetet under mark-nivå. Att klättra upp och ner i dessa brunnar är dels arbetsdrygt, dels lite farligt eftersom brunnslöcken ofta är placerade mitt i körfälten på mer eller mindre trafikerade gator.

– Så vi började klura lite på det här i vintras, och då kom vi på idén att montera utrustningen på stativ som vi bara ställer i brunnarna och enkelt

kan hissa upp och ner från marknivå, utan att behöva krypa ner i det där hålet, säger Torsten.

Tack vare att Mariehamns Energi har en egen verkstad kunde Torsten ta fram en skiss och be Kim Anderssons svetsa ihop anordningen.

– När jag fick se skissen såg jag ju direkt att det här inte var en så dum idé. Det underlättar verkligen vårt arbete och gör det mycket säkrare om vi inte behöver klättra ner i brunnarna, säger Kim.

Under våren har Kim svetsat ihop ett drygt 20-tal stativ. Torsten säger att han skickat bilder på konstruktionen till tillverkaren, och det visar sig att även andra energibolag hittat på liknande lösningar.

– Men vissa hade monterat utrustningen på en käpp som de kan hissa upp och ner, så Kim har verkligen gjort en deluxemodell!

De egendesignade stativen är ett bra exempel på ett väldigt praktiskt och jordnära sätt att utveckla verksamheten. En förbättring som bygger på betydligt mer teori och avancerade uträkningar är att man det senaste året sänkt temperaturen i fjärrvärmenätet från 75 till 70 grader, och på så sätt sparat en himla massa energi.

Som en del av den verksamhetsutveckling bolaget jobbar med har de som arbetar med fjärrvärme inom bolaget dels utfört beräkningar som ligger till grund för en sänkning av temperaturen, dels identifierat vilka åtgärder man behöver vidta hos olika kunder för att kunna sänka temperaturen i nätet.

De flesta kunder påverkas nämligen inte alls om man sänker temperaturen ett par grader i nätet, men ett fåtal har av lite olika anledningar haft ett behov av en högre temperatur på fjärrvärmevattnet.

Personalen vid Mariehamns Energi konstruerade egna stativ till den utrustning som larmar om vattennivån stiger i någon av fjärrvärmenätets ventilkammare.

– Så vi har tagit kontakt med dessa kunder och gått igenom vilka tekniska åtgärder som kan genomföras för att deras anläggning ska fungera med en lägre temperatur, och så har vi hjälpt dem med detta, säger Torsten och fortsätter:

– Att vi nu sänkt temperaturen i nätet gör att vi under stora delar av året minskar värmeförlusten med 5 procent, vilket gör att vi kan minska vår energiförbrukning med ungefär 400 megawattimmar per år. Det motsvarar årsförbrukningen för 16 egnahemshus.

Att jobba med den här typen av effektivisering och förbättring är i sig inget nytt, men Torsten säger att VU-arbetet – som beskrivs i en annan artikel i denna tidning – har inneburit ett lyft för den här typen av mer långsiktigt arbete.

– Allt blir mer konkret och får en extra skjuts i och med VU-arbetet, så det hjälper helt klart till att knuffa den här sortens projekt framåt.

ANNONS

NYHET! MCA STREAM
– TV där du är –

MCA
företagsgatan 32 | info@mca.se | Tel 37 122

mca.ax

Elmontör Markus Malm och sommarextra Lucas Nordqvist njuter av att arbeta utomhus.

Elmontör – jobbet för alla som älskar att vara utomhus

Alla som jobbar som elmontör på Mariehamns Energi kan vara säkra på åtminstone två saker. De lär aldrig få för lite frisk luft och de lär heller aldrig lida någon brist på jobb. Efterfrågan på människor som vill jobba som montörer är nämligen stor.

Vi kunde ha valt en bättre dag att prata med Markus Malm och Lennart Ekstrand om vilka de största fördelarna är med att jobba som elmontör för Mariehamns Energi. Som vanligt har de tillbringat större delen av denna apirdag utomhus, och just idag har det vräkt ner snöblandat regn.

– Men inte har det väl kommit så mycket? Det var väl i morse som det var lite värre, säger Markus.

Lennart har jobbat som elmontör i 48 år på Mariehamns Energi, vilket är 46 år längre än Markus, som började för två år sedan.

Jämfört med när Lennart började har bland annat de tunga lyften försvunnit och man lägger idag mer tid på att underhålla nätet. Men det som gör att han trivs på jobbet har alltid varit detsamma.

– Det är att jag alltid har haft bra arbetskompisar. Sedan måste man förstås tycka om att jobba utomhus – det här är inte ett arbete där man kan gå omkring i lackskor direkt.

”På ett bygge är det dessutom alltid någon som jagar dig att du måste bli klar exakt ett visst datum. Visst måste vi också bli färdiga i tid, men för oss är det viktigare att något blir bra gjort än att det går fort.”

– MARKUS MALM

Markus håller med om att de är ett litet och glatt gäng på Mariehamns Energi, plus att det finns många fördelar med att jobba som elmontör på bolaget jämfört med att till exempel jobba som elektriker på byggprojekt.

– Framför allt får du ju vara utomhus, och du slipper betong, slammer, oljud och elände som finns på byggarbetsplatser. På ett bygge är det dessutom alltid någon som jagar dig att du måste bli klar exakt ett visst datum. Visst måste vi också bli färdiga i tid, men för oss är det viktigare att något blir bra gjort än att det går fort. Jämfört med många andra ställen är det också en väldigt lugn och trygg arbetsmiljö i Mariehamn.

Tack vare att en stor del av elnätet i Mariehamn finns under jord – och därmed inte riskerar att skadas av fallande träd – är mycket av det arbete som utförs planerat. Man drar ledningar till gatubelysning, gör omkopplingar i nätet och så vidare.

– Det grävs ju mycket i stan, men vi har klarat oss ganska bra från grävsador. Den typen av jobb kan ju vara lite akut, om någon gräver av en elkabel, säger Lennart.

Något som skänker en extra krydda till jobbet som elmontör i Mariehamn är att det även finns abonnenter i skärgården, på öar dit det saknas vägförbindelse. Så vissa dagar behöver montörerna ta båten till jobbet, vilket ibland kan vara härligt och ibland mindre härligt, beroende på väder och vind.

– Det är väl det som skiljer bra arbetsdagar från mindre bra – att man får vara ute när det råkar vara fint väder och att man råkar ha jobb inomhus när det är sämre väder, säger Markus.

Tack vare att behovet av att bygga ut, förbättra och underhålla elnätet i Mariehamn inte är beroende av konjunkturen, är jobbet som elmontör i Mariehamns Energi väldigt tryggt, inte minst med tanke på att allt trots allt talar för att vi behöver gatubelysning samt el i våra bostäder och på våra arbetsplatser även i framtiden.

Men vilka egenskaper behöver man ha för att bli en bra elmontör?

– Man behöver vara någorlunda händig och praktiskt lagd, samt ha viss förståelse för hur el

fungerar. Men det mesta kan man lära sig – även om det är viss skillnad mellan det vi gör och det man lär sig om man utbildar sig till installationstekniker på en yrkesskola, säger Markus.

Att arbeta med el kan vara farligt, men Lennart säger att det är ytterst ovanligt att det händer något allvarligt.

– Peppar peppar, men under mina 48 år här har det inte hänt en enda allvarliga olycka, utan någon har på sin höjd fått en mindre stöt. Men det är därför vi alltid är två på alla jobb – om det skulle hända något. ⚡

Lennart Ekstrand har arbetat som elmontör på Mariehamns Energi i 48 år.

”Spotpristariffen och den kommande 50/50-tariffen är bra alternativ för alla som vill jobba med att få ner sitt elpris, oavsett hur mycket eller lite el de förbrukar.”

- LINUS DOLKE

Minimera din elräkning genom att välja rätt tariff

För de allra flesta kunder, som varken vill eller kan hänga med i timpriserna på el och försöka styra sin förbrukning till de billigaste tiderna på dygnet, är Mariehamns Energis normaltariff ett både prisvärt och tryggt alternativ. Men för de intresserade finns det flera sätt att styra sin förbrukning till dygnets billigaste timmar.

Tycker du att elpriser är bland det tråkigaste som finns? Saknar du både tid, ork och intresse att ställa in tvättmaskinen mitt i natten för att dra nytta av ett billigt elpris? Då är du i gott sällskap. Fler än 90 procent av Mariehamns Energis kunder har den så kallade normaltariffen, där elpriset är samma oavsett tid på dygnet.

- Med vår normaltariff får du, enkelt förklarat, ett fast pris på din el. Du betalar alltid samma pris för elen per kilowattimme, oavsett hur mycket

el du förbrukar och när du förbrukar den. Över 90 procent av våra kunder har den här tariffen, och det är högst troligt helt rätt tariff för dem. Om du förbrukar lite el – säg under 6000 kilowattimmar i året – och inte kan styra minst 50 procent av din förbrukning till de tider på dygnet då elen är som billigast, då är normaltariffen bäst för dig, säger Linus Dolke, elhandelsansvarig på Mariehamns Energi.

Den största fördelen med normaltariffen är att den är både trygg och enkel. Du behöver inte bekymra dig över att åka på en enorm elräkning

bara för att elpriserna rusat under en enskild månad, eller om du råkat bada bastu precis när priserna på spotmarknaden toppat.

Men för dem som är intresserade av att följa med den dagliga prisutvecklingen på elmarknaden, och har möjlighet att styra sin elkonsumtion till när elen är som billigast, finns det pengar att spara på att välja en spotpristariff eller den så kallade 50/50-tariffen som Mariehamns Energi planerar att lansera.

De kunder som har spotpristariff betalar inte ett fast pris för sin el, utan priserna justeras varje timme, varje dag, hela året. Kring klockan 14 varje dag publicerar handelsplatsen Nordpool de elpriser som gäller timme för timme följande dygn i SE3-området, som Åland hör till. De kunder som har spotpristariff betalar sedan dessa timpriser för sin el, plus en marginal på 0,3 cent per kilowattimme.

För att få ner elräkningen gäller det sedan att styra sin förbrukning till de timmar där priset är som lägst, vilket om det lyckas, kan innebära tidvis väldigt låga elräkningar. Om de istället använder mycket el när det är som dyrast kan elräkningen för den månaden å andra sidan bli väldigt hög.

– Men vi har bara en handfull privatpersoner som har spotpristariff, och det är människor som har ett stort intresse av att optimera sin elförbrukning, säger Linus.

Att det finns kunder som är intresserade av att styra sin förbrukning till de tider på dygnet då elpriset är som lägst gynnar däremot inte bara dem själva, utan i princip alla kunder i Mariehamns Energi drar nytta av att det finns kunniga och engagerade elkunder.

– Vi skulle gärna se att vi fick en jämnare elförbrukning över dygnet och i synnerhet att förbrukningen blev lägre de allra dyraste timmarna under året, då alla använder som mest el samtidigt. Det skulle sänka våra kostnader och i förlängningen leda till ett lägre elpris för alla kunder, så på det sättet drar hela samhället nytta av att det finns de som styr sin förbrukning till när det är som billigast, säger Linus.

För att göra det möjligt för fler att påverka sin elräkning håller Mariehamns Energi just nu på att ta fram en helt ny tariff, den så kallade 50/50-tariffen. De som har den här tariffen betalar precis som spotkunderna ett pris som varierar från timme till timme, med skillnaden är att priset de betalar består av 50 procent spotpris och 50 procent el till fast pris.

– Så 50/50-tariffen är till för dem som åtminstone är lite intresserade av att få ner sina elkostnader och har en viss möjlighet att till exempel

köra disk- och tvättmaskinen när elen är som billigast. Genom att det pris man betalar är 50 procent fast pris och 50 procent spotpris, halveras risken jämfört med att ha en ren spotpristariff, vilket borde göra tariffen intressant för fler människor. Med 50/50 har du fortfarande möjlighet att påverka din elräkning utan att behöva ta 100 procent risk på spotmarknaden, säger Linus.

Spotpristariffen och den kommande 50/50-tariffen är bra alternativ för alla som vill jobba med att få ner sitt elpris, oavsett hur mycket eller lite el de förbrukar.

För de hushåll som förbrukar minst 6000 kilowattimmar per år eller mer – och kan styra minst 50 procent av sin elförbrukning till nattetid – finns det ytterligare alternativ. Ett sådant alternativ är den så kallade tvåtidselen, även kallad dubbeltariff dag/natt.

– Orsaken till att man måste ha en rätt stor förbrukning för att den här tariffen ska löna sig är att grundavgifterna är lite högre. Den fungerar så att kunderna har två priser – ett lite högre under dagen och ett lägre på natten. Sedan finns det även en rabattrappa där man får en lägre grundavgift beroende hur stor del av sin elförbrukning man lyckas styra till så kallad låglast, säger Linus och fortsätter:

– Så den här tariffen passar i synnerhet dem som bor i relativt stora hus och har varmvattenberedare, elgolvvärme, luftvärmepumpar etcetera som man kan styra till att köra nattetid, när elen är billigare.

Det är absolut inte ett måste för vanliga kunder att förstå sig på de olika tarifferna eller engagera sig i sin egen elkonsumtion, spotpriser och annat. För de allra flesta är tariffen de har idag både förmånlig och framför allt bekymmersfri.

Men för den intresserade finns det mycket att både lära sig och att göra, och en bra start är förstås att gå in på Mariehamns Energis webbsida, där alla tariffer förklaras i tariffhäftet och där det finns länkar till rätt spotpriser.

Byt till vår nya 50/50-tariff

Nu lanserar vi vår nya 50/50-tariff, som ger dig som elkund större förutsägbarhet, möjlighet att spara pengar och göra en insats för miljön.

50/50-tariffen kombinerar stabilitet och flexibilitet genom att halva elpriset är fast, och halva baserar sig på spotpriset.

50/50-tariffen lanseras den 1 juli, men du kan redan idag anmäla att du vill byta till vår nya smarta, transparenta och miljövänliga eltariff genom att mejla till **fakturerings@energi.ax** eller **linus.dolke@energi.ax**

Läs mer på <https://energi.ax/50-50/>

Tariffbyten är bindande under ett års tid.

 FÖLJ OSS PÅ FACEBOOK

MARIEHAMNS
ENERGI

Samhällsnytta i form av el och fjärrvärme.

Neptunigatan 2, AX-22100 Mariehamn

Öppettider: kl 9-15 | Telefon (växel): 5390 | Efter kontorstid (jour): 531599

E-post : info@energi.ax | fornamn.efternamn@energi.ax

www.energi.ax